

33. møde i Det Systemiske Risikoråd

22. juni 2021

Det Systemiske Risikoråd

www.risikoraad.dk

mail@risikoraad.dk

Den aktuelle situation med meget lempelige finansielle forhold, stigende aktivpriser og udsigter til hurtig økonomisk genopretning danner grobund for, at risici bygges op. Rådet henstiller derfor til erhvervsministeren, at den kontracykliske kapitalbuffer genaktiveres med en sats på 1,0 pct. fra 30. september 2022. Rådet forventer at henstille om en yderligere forøgelse af buffersatsen til 2,0 pct. inden udgangen af 2021, medmindre der sker en væsentlig opbremsning af risikoopbygningen i det finansielle system. Der er tegn på risikoopbygning på boligmarkedet. Rådet henstiller til regeringen, at den strammer adgangen til afdragsfri lån mod pant i fast ejendom.

Opbygning af systemiske finansielle risici i Danmark

Genopretningen af den økonomiske aktivitet fortsatte i 2. kvartal 2021, og den globale økonomi er på vej ind i et opsving. Udviklingen i realtidsindikatorer for dansk økonomi tyder desuden på, at genopretningen går hurtigere end tidligere forventet. Den positive udvikling forventes at fortsætte i takt med, at større dele af befolkningen bliver vaccineret.

De finansielle forhold er generelt lempelige, og mange aktivpriser er steget kraftigt. Renterne er lave, og markedsdeltagerne forventer, at de forbliver lave i de kommende år. Den nuværende situation i Danmark med meget lempelige finansielle forhold, stigende aktivpriser og udsigter til hurtig økonomisk genopretning danner grobund for opbygning af risici.

Der er flere tegn på øget risikoappetit blandt investorer. De lave renter på sikre aktiver har øget interessen for risikofyldte investeringer, og investorernes krav til kompensation for at påtage sig kredit-, likviditets- og renterisiko er reduceret yderligere. Risikopræmierne på en række aktiver er derfor meget lave.

Der var fremgang i kreditinstitutternes indtjening i 1. kvartal 2021. Institutterne har desuden opjusteret deres forventninger til egenkapitalforrentningen i 2021 til niveauet fra før pandemien. Kreditinstitutternes tab som følge af covid-19 har indtil videre været begrænsede. Det skyldes til dels, at de statslige hjælpepakker har understøttet virksomheder og husholdningers økonomi. Virksomhedernes brug af de forskellige kompensationsordninger er aftaget kraftigt i takt med at restriktionerne er blevet lempet. I takt med at hjælpepakkerne udfases, må det forventes, at enkelte virksomheder ikke kan få lån i kreditinstitutterne pga. virksomhedernes uholdbare økonomi og må lukke. Det må ikke fejlfortolkes som en kreditklemme. Institutterne er generelt velkapitaliserede og det vurderes, at de har rigelig kapacitet til både at absorbere eventuelle tab og opretholde kreditgivning til økonomien.

Rådet henstiller, at den kontracykliske kapitalbuffer genaktiveres på 1,0 pct.

På baggrund af udviklingen i risikobilledet, [henstiller Rådet](#) til erhvervsministeren, at den kontracykliske kapitalbuffer sættes til 1,0 pct. fra 30. september 2022. Rådet forventer at henstille om en yderligere forhøjelse af buffersatsen med 1,0 procentpoint til 2,0 pct. inden udgangen af 2021, medmindre der sker en væsentlig opbremsning af risikoopbygningen i det finansielle system. Trinvise forøgelser af bufferen er i overens-

stemmelse med Rådets strategi om, at buffersatsen gradvist forøges til et niveau på 2,5 pct. Stort set alle danske institutter havde ved udgangen af 1. kvartal 2021 tilstrækkelig kapital til at opfylde en kontracyklisk kapitalbuffer på 1,0 pct. Rådet har på sin hjemmeside samlet en række [spørgsmål og svar](#) omkring den kontracykliske buffer.

Risikoopbygning på boligmarkedet

Der er tegn på risikoopbygning på boligmarkedet. Boligsalget i både København og resten af landet er steget kraftigt og er på et historisk højt niveau. Boligpriserne stiger fortsat i et højt tempo. Udlånsvæksten er stadig moderat, men det skal ses i lyset af, at gælden allerede er på et højt niveau. Tilsvarende er afdragsfrie realkreditlån fortsat meget udbredte, især blandt de mest forgældede boligejere. I den nuværende konjunktursituation ses stærkt stigende boligpriser, rekordhøj handelsaktivitet og et meget lavt udbud af boliger til salg, der er på niveau med 2006. Situationen danner grobund for opbygning af systemiske risici i form af eksempelvis lempede kreditstandarder, højere udlånsvækst og forstærket optimisme omkring fortsatte boligprisstigninger. Udviklingen øger risikoen for yderligere boligprisstigninger. Samtidig øger det risikoen for, at boligprisstigningerne kan blive afløst af efterfølgende fald.

[Rådet henstiller](#) derfor til regeringen, at den strammer danske boligejeres adgang til nye afdragsfrie lån mod pant i fast ejendom. Tiltaget indebærer, at danske boligejere ikke kan optage nye afdragsfrie realkreditlån eller realkreditlignende banklån mod pant i fast ejendom, såfremt boligens belåningsgrad overstiger 60 pct. Initiativets primære sigte er at gøre boligejerne mere robuste og derigennem også øge robustheden af banker og realkreditinstitutters balancer.

Rådet vurderer, at det fremlagte tiltag adresserer systemiske risici på de segmenter af boligmarkedet, hvor der især er tegn på risikoopbygning. Rådet drøftede en række forskellige tiltag målrettet boligmarkedet, herunder både et højere udbetalings- og afdragskrav. Det er Rådets vurdering, at det fremlagte tiltag vil bidrage til, at de mest forgældede boligejere gradvist vil få opbygget en højere robusthed. Når både de korte og de lange realkreditrenter er meget lave, er boligejernes rentebyrde det også. I praksis er afdraget på realkreditgælden derfor den bindende begrænsning for, hvor højt potentielle boligkøbere kan gældsætte sig og byde en udbudt bolig op i pris. Tiltaget forventes derfor at have positive effekter på længere sigt ved at reducere risikoen for kreditfinansierede boligprisstigninger. Rådet har offentliggjort en samling af [spørgsmål og svar](#) omkring tiltaget.

Ministeriernes repræsentanter samt Finanstilsynet har ikke stemmeret i forhold til henstillinger rettet mod regeringen.

Rådet anbefaler erhvervsministeren at anerkende norske tiltag

ESRB har henstillet til relevante myndigheder i EU at anerkende en række norske makro-prudentielle tiltag. Tiltagene omfatter en systemisk buffer på 4,5 pct. for norske eksponeringer, samt guldkrav for ejendoms eksponeringer i Norge. Norge anmoder om, at institutter med eksponeringer over 1 pct. af de samlede eksponeringer i Norge, bliver underlagt de nye krav. Det er tilfældet for Danske Bank.

Rådet anbefaler erhvervsministeren at følge ESRB's henstilling og anerkende de norske tiltag inden for ESRB's tidsfrister. Tidsfristen for anerkendelse af den systemiske buffer er 18 måneder, mens den er 3 måneder for de øvrige tiltag. Anerkendelse af makroprudentielle tiltag skal sikre, at de samme krav gælder alle banker med aktiviteter i det samme land, selvom de ikke er underlagt tilsyn i landet.

Øvrige emner

Rådet fik en orientering af Nationalbanken og Finanstilsynet om IT-risici i den finansielle sektor. Den finansielle sektor har en stor afhængighed af IT, og der er behov for et

tilsvarende stort fokus på de risici, der er forbundet hermed. Der er på tværs i sektoren lagt mange ressourcer i arbejdet med at øge den operationelle robusthed for samfundskritiske aktiviteter, hvilket reducerer sandsynligheden for et alvorligt operationelt nedbrud. Sektorens virksomheder skal dog fortsat arbejde individuelt og i fællesskab på at øge den operationelle robusthed for samfundskritiske aktiviteter. Finanstilsynet vurderer, at flere SIFI-institutter og datacentraler stadig opererer med en for høj risiko på IT-området. Rådet vil på sit næste møde fortsætte diskussionen af IT-risici hos institutter og datacentraler, herunder hvilke konkrete tiltag der er behov for til at adressere disse risici, samt muligheder for at reetablere en banks ydelser efter et større nedbrud.

Henvendelse kan rettes til mail@risikoraad.dk eller *Teis Hald Jensen*, kommunikations- og presserådgiver, på tlf. +45 3363 6066.